

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . 8 korona
Félévre . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona
Egyes szám ára 16 filler.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Nagy Ferenc dr. 25 éves tanári jubileuma.

Az elmúlt napokban csendes, de lélekemelő ünnepség folyt le a m. kir. tudományegyetemen.

Herzeg Mihály dr. 40 éves és Nagy Ferenc dr. 25 éves egyetemi tanároskodásának emlékére a hálás tanítványok ünnepet rendeztek.

Ez alkalomból a tudományegyetem tanácsa melegen üdvözölte a jubiléumot. Kartási szeretettel és meleg óvációkkal ünnepelte őt a jog- és államtudományi kar tanári testület is. A jubiléum huszonöt esztendei tanároskodása alatt hatalmas nemzedéket nevelt a magyar jogászvilágnak és mint író érdemes munkálkodást fejtett ki jogi irodalmunk terén is.

Nagy Ferenc dr. életpályája elég változatos. Volt államtitkár, képviselő s jelenleg is az országos alkotmánypárt alelnöke, ki a politikai életből is kiveszi a mozgalmat.

Ünnepsége alkalmából bemutatjuk Nagy Ferenc dr. arcképét azzal a meleg üdvözléssel és jó

kívánsággal, hogy még sokáig nevelje egyetemi ifjainkat és hogy az általa kidolgozott szövetkezeti törvények sok sikerrel, jó hatással lássa meg a szövetkezetek fejlődése terén.

Mert éppen a szövetkezetek ügyes-bajos dolgainak törvényekkel való szabályozása volt az, a mi ránk nézve a legnagyobb értékkel bírt Nagy Ferenc dr. életének sok és hasznos munkáiból. Utóbbi időkben igen sok támadásban részesültek szövetkezeteink. A törvény védelme a legjobbkor érkezett ezen erkölcsi társulások megvédésére. Nagy Ferenc dr. törvényalkotó munkáinak legszebbje a szövetkezetekről szóló törvényjavaslata, melynek áldásos hatását

Nagy Ferenc dr.

érezni fogják mindazok, akik a mostani nehéz viszonyokban a szövetkezés védőváraiban egyesültek.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv. szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A király előtt.

Mult héten a magyar, valamint az osztrák delegációk megjelentek Ő felsége előtt. A magyar delegáció tagjait Zichy Tivadar gróf elnök vezette a királyi várpalotába, ahol a fogadás a szokásos szertartás szerint folyt le. Zichy Tivadar gróf a következő beszédet intézte Ő felségéhez:

Császári és apostoli királyi felség! Legkegyelmesebb urunk! A közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság felséged legkegyelmesebb fölhívása folytán újlag gyűlvén össze, felséged legmagasabb sine elé járul, tántoríthatan ragaszkodását és legmélyebb hódolatát kifejezendő. A mult ülésszak folyamán szerzett tapasztalatok könnyíteni fogják földadatunkat, még inkább módunkban lesz tehát alaposan megvizsgálni és tárgyalni a közös miniszterek elterjesztéseit. Szigorúan szem előtt tartjuk az ország anyagi helyzetet, de készséggel ajánljuk meg azokat a költségeket, melyeket védelmi biztosításunk multhatatlanul megkíván. Megteszszük pedig ezt a trón iránti hűségéből és hazánk iránti kötelességünk érzetében, azon buzdító reményben, hogy a béke áldása, mely felséged atyai uralkodásának főcélja, ezentul is biztosítva marad édes szeretett hazánknak, nemzetünk javára és felséged dicsőségére. Ily érzelmekkel fogunk ama nagyfontosságú munkához, melyet felséged uralkodói szava és az országgyűlés mandátuma bizott ránk és kérjük az egek Urát, a magyarok Istenét, adjon sikert működésünknek és árasztza áldását legbővebb mértékben felségedre, szeretett koronás királyunkra.

A király erre a következőképpen válaszolt:

Megelégedéssel és őszinte köszönettel fogadom hű ragaszkodásuk biztosítását. Azon néhány hónap alatt, mely az országos bizottságok utolsó összejövetele óta lefolyt, a politikai helyzetben semmiféle lényeges változás nem állott be. Mint eddigelé, ugy ezentul is, a szövetségeseinkkel való benső viszony, az orosz birodalommal a közel Keletet illetőleg fönnálló folytonos egyetértés és valamennyi többi hatalommal való teljesen barátságos viszonyoknak ápolása lesz politikánkra nézve irányadó. Ily módon tartjuk szem előtt, mint állandó célunkat, a békének föntartását a monarchia érdekeinek teljes megóvása mellett. Hadügyi kormányzatom folyó szükséglete a mult évihez képest növekedést mutat, melyet nagy részben a minden téren beállott áremelkedés igazol. A rendkívüli hitelek ellenben tetemesen kisebb összegek vétetnek igénybe, ugy, hogy hadügyi kormányzatom összes előirányzata a mult évinél lényegesen csekélyebb. A megszállott terület kormányzata továbbra is arra törekszik, hogy a két tartomány soha félbe nem szakadt anyagi és kulturális haladását, amennyire ezt a rendelkezésre álló eszközök lehetővé teszik, mélyreható retormok egész sorozatával gyorsítsa. Bosznia és Hercegovina ezerkilencszázhatvan is saját bevételeiből fogják fedezhetni szükségle-

teiket. Azon bizalomtól áthatva, hogy földadataikat a szokott hazafias buzgalommal fogják teljesíteni, szívélyesen üdvözlöm önöket.

A király ezután még huzamosabb ideig elbeszélgetett a miniszterekkel és a delegátusokkal.

A költségvetés számadatait lapunk más helyén találja az olvasó.

Az ország dolga.

A mult hét végén az országgyűlés a belügyi költségvetés általános vitáját kezdte meg és ezen a héten folytatta. A belügyi vitában főképpen a nemzetiségi képviselők vettek részt, felszólalásukból nem egyszer csillant ki az, hogy hiveiket szeretnék Magyarországtól elszakítani. Az egész Ház fölzudult Goldis Lászlónak elejtett szavain: — nálunk Romániában!

Goldis másnap helyesbitette ugyan kijelentését, ezzel azonban a magyar országgyűlés tagjai szemében éppen nem erősítette meg az ő egyéni értékét.

A vita berekesztése után Andrassy Gyula gróf belügyminiszter szólalt föl s találóan fejtegette a nemzetiségi panaszok alaptalanságát. Rámutatott a veszedelmekre, melyek a nemzetiségi politikusok munkája nyomán keletkezhetnek, nem ismeri el őket pártnak, mert minden politikai pártnak végcélja az állam java és haszna, addig a nemzetiségek mindig csak a maguk nemzetiségének javát keresik. A belügyminiszter az ő nemzetiségi politikáját egy mondatba foglalta össze: szeretet és igazságosság a nemzetiségek tömegével szemben s a legnagyobb szigorúság az izgaókkal szemben.

Andrassy kijelentését zajos éljenzéssel fogadta a képviselőház, csak az a két képviselő nem tapsolt, aki a nemzetiségiek között jelen volt a teremben.

A hét eménye az is, hogy Polónyi igazságügyi miniszter a keddi ülésen benyújtotta a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslatot.

A hét közepe táján kezdik meg a kereskedelemügyi tárca tárgyalását s a kormány azt szeretné, hogyha az országgyűlés ezzel is röviden végezne.

A képviselőház bizottságai közül az igazságügyi és az állandó igazoló bizottság tartottak a héten ülést.

A közösügyi költségvetés. Mindenkit érdekel, hogy Magyarországra a közösügyi kiadásoktól mennyi esik, így az alábbiakban közöljük a közös költségvetés főbb tételeit:

	Korona
Külügyminisztérium	13.196,524
Hadsereg, rendes szükséglet	299 280,828
Hadsereg, renkivüli szükséglet	13.752,755
Haditengerészet, rendes szükséglet	43 093.110
Haditengerészet, renkivüli szükséglet	2.549,890
Kö.ös pénzügyminisztérium	4.488 339
Számlellenőrzés	320 621
A szükséglet főösszege	376.684.067
A fedezet főösszege	9.006,794

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Ertékesítő Szövetkezetéhez

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

A tiszta szükséglet, amelyet a két államnak a kvótából kell fedeznie, minden egyes fedezet levonásával: 293.326,644. Ebből Magyarországra esik kvóta szerint 101.557,968 korona. Ezt az összeget vette be a magyar kormány az 1907-ik évi államköltségvetésbe. Az 1904. évi zárószámadás adatai szerint ez évre megszavaztatott összesen 431.125,836; a közös költség tényleg kitett 408.004.869 koronát s így a monarchia két államának tartozási összege 23 millió koronával kisebb.

Munkásszükséglet az Alföldön.

A földmivelő munkások szakszervezetének azon agitációja, hogy a munkások csak közvetlen aratás előtt szerződjenek az aratási és cséplési munkákra, valamint hogy némely vidéken a munkások horribilis és a mai mezőgazdasági viszonyokkal össze nem egyezhető munkabéreket kívánnak, a munkaadó gazdaközönség körében erős ellenhatást idézett elő. Így többek között a Békésmegyei Gazdasági Egyesület legutóbbi ülésén azon indítvány merült föl, hogy kínai, bolgár és egyéb idegen munkásokat importáljanak a munkásszükséglet fedezésére. Mi e tekintetben — miután a kérdést most tárgyalja az OMGE. közigazgatási bizottsága — egyelőre határozott állást elfoglalni nem akarunk, kívánatosnak jelezzük azonban, hogy a hazai birtokosok lehetőleg a belföldi honos munkaerőt foglalkoztassák és csak a legvégső szükség idején hozzanak be külföldi munkásokat. Ha a földmivelő munkás szakszervezetek teljesíthetetlen követelményekkel lépnek föl, ugy természetesen az idegen munkáserő behozatalát nem nélkülözhetjük, ez idegen import azonban egyaránt károsítani fogja a mezőgazdasági munkaadók és a belföldi munkások érdekeit és éppen azért figyelmeztetjük a munkáskörök vezetőit, hogy követeléseiket a méltányosság feltételeihez képest mérsékelve, mellőzhetővé tegyék e közös megkötésére vezető testvérháborút.

A madárvédelem országos szervezése.

A gyakorlati természettudomány kétségtelen igazságul állapította meg, hogy a gazdának alig van hasznosabb munkatársa a madárnál. Az ujjunkon fellehet sorolni azokat a madarakat, amelyek a gazda munkáját károsíthatják, ellenben — hála Istennek — millió és millió azoknak a madaraknak a száma, a melyek nélkül a gazda hiába küzdene termésének bogárellenségei ellen. A magyar törvényhozás az 1894. XII-ik t.-cikkben fektette a madárvédelmet intézményes alapra, s a törvény hathatós végrehajtását

Darányi első minisztersége idején indította meg. Most újabb haladást jelezhetünk ebben a fontos dologban. Tudjuk, hogy Apponyi grófnak lezetső intézkedései közé tartozik az iskolai madárnap rendszeresítése, amely intézkedéssel meg van nyitva az útja annak, hogy a madarak védelme népünknek mielőbb a vérebe menjen. Darányi földművelésügyi miniszter e hó 30-ikára értekezletet hívott össze, amelyen a madárvédelem további fejlesztéséről, a hasznos és éneklő madarak oltalmazásáról és szaporodásának előmozdításáról lesz szó. Az értekezleten a miniszter személyesen elnököl, a szakelőadói tisztelet pedig Herman Ottó fogja ellátni, aki, amióta a Magyar Ornitológiai Központ vezetését átvette, a madárvédelem fejlődésének új lendületet adott s az új munkálkodásának köszönhetjük jórészt, hogy hazánk e kérdésben a művelt népek élén halad.

Kendervetőmag-beszerzés.

A kendertermesztéshez megfelelő vetőmag beszerzését a termesztőknek megkönnyítendő, a m. kir. földművelésügyi miniszter az 1907. évi vetés céljára eredeti olasz (bolognai) kendervetőmagról gondoskodott, amely, míg a készlet tart, az alábbi árakon és feltételek mellett kapható a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám). A kendervetőmag kedvezményes ára Budapest, nyugoti pályaudvarról (50 kg. sulyu) zsákonként a következő: 1—2 zsák megrendelésénél zsákonként 25 korona, 3—10 zsák megrendelésénél zsákonként 30 korona. Az ezen mennyiséget meghaladó rendelésnél a hozzávetőleges beszerzési ár 40 korona számíttatik, a tíz zsákot meghaladó rendelések azonban csak akkor fogantatosíttatnak, ha a kisebb mennyiségekre szóló rendelések kielégítése után még készlet áll rendelkezésre. A szállítási költségek a fent jelzett állomásról bármely mennyiség rendelésénél a megrendelőt terhelik. A szállítási költségek csökkentése végett tehát czélszerű, ha a termesztők az ugyanazon vasúti állomásra irányítandó mennyiséget együttesen rendelik meg. Amennyiben hatóságok, gazdasági egyesületek, gazdakörök vagy szövetkezetek több termesztő részére együttesen tesznek megrendelést, az árak megállapítása a szétosztásra kerülő tételek nagysága szerint történik, miért is a megrendelésben részletezni s a hatóság vagy egyesület által igazolni kell, hogy kinek minő mennyiség fog kiadatni, a megrendelő egyúttal felelős a szétosztásnak a bejelentéshez képest való fogantatosításáért.

A kendervetőmagra való megrendelések 1906. évi december hó 15-ig közvetlenül a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez intézendők. A megrendelési határidő leteltével a szövetkezet értesíti a feleket a rendelkezésükre bocsájtható mennyiségről s ezt a vételárnak, vagy a vételár utánvételezésére való felhatalmazásnak 1907. évi január 15-ig a szövetkezethez való beérkezése

	<p align="center">A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE BUDAPEST, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám</p> <p align="center">Borértékesítő-osztályt</p> <p align="center">szervezett, mely a bortermelő gazdaközönség szolgálatára áll. — Kiterjedt összeköttetések a bel- és külföldi vevőkkel. — Hűen mintázott ajánlatok kéretnek.</p>	
---	--	---

után elküldi. Ha a vételár vagy az utánvételezésre való felhatalmazás 1907 január 31-ig be nem érkezik, a megrendelés hatályát veszti. Az együttes megrendelések szintén csak a vételár előzetes beküldése vagy utánvét mellett fogantatosítatnak. Megrendelések csakis teljes zsákra vétetnek figyelembe.

Lenvetőmag beszerzésére ugyancsak a fenti föltételekkel szerezhető be, csupán azzal az eltéréssel, hogy a lenvetőmag kedvezményes ára Budapest nyugati pályaudvarról hordónként (kb. 85 kg. tiszta súlylyal) 1—2 (egy-kettő) hordó megrendelésénél hordónként 25 (huszonöt) korona. 3—10 (három-tíz) hordó megrendelésénél hordónként 30 (harminc) korona.

Figyelmeztetnek a termesztők, hogy kórótermesztéshez eredeti lenvetőmagnak első és második utántermése is megfelelő; ennél fogva eredeti vetőmagnak beszerzése csupán feljutáshoz való arányban és mennyiségben szükséges.

(△) **Magyar tanszék a párisi egyetemen.** A Sorbonneon Kont Ignác dr. egyetemi magántanár, hazánk fia, most francia állampolgár, már több év óta tart előadásokat a magyar nyelv és irodalomból. A sorbonnei egyetemi tanács, mint értesülünk, most hajlandóságát fejezte ki az iránt, hogy az előadások hivatalos jelleggel ruháztassanak fel s a magántanári szék nyilvános rendkívüli tanszékké szerveztessék, ha a magyar kormány bizonyos anyagi támogatással járul a tanszék költségeihez. Tekintettel arra a nagy erkölcsi haszonra, mely az országra hárul abból, hogy a magyar nyelv és irodalomnak hivatalos tanszéket biztosítsanak a többi külföldi nyelvek tanszékei sorában és ezzel nyelvünket és irodalmunkat a világ egyik első egyetemén hivatalosan hirdetik, a magyar kormány örömmel ragadta meg az alkalmat és mint értesülünk, már meg is tette a kellő lépéseket az ügy érdekében.

Megjelent!

Megjelent!

A góbé a gazdaságban.
(Humoros gazdasági tárcák.) Postaköltséggel együtt 2 K. küldi:
Péterfy Tamás Budapest, IX., Követelek

≡ A „Független Ujság” olvasói félárban kapják.

Postai díjjal együtt 1 koronáért!

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Uj szövetkezeti központ. A felsődunai szövetkezetek szövetsége 21-én tartotta alakuló közgyűlését Komáromban, a vármezeyháza nagytermében. Az ülést Baranyay Géza nagybirtokos, a gazdasági egyesület szövetkezeti középontjának elnöke nyitotta meg, fejtegetvén, hogy a szövetkezetek ellen napról-napra megújuló támadások közepett, mily nagyfontosságú a szövetkezetek tömörülése. Az alakulás kimondása és az alapszabályok elfogadása után védővé egyhangu lelkesedéssel Darányi Ignác dr. földmivelésügyi minisztert választották meg, akit a közgyűlés táviratilag üdvözölt. Enök lett: Baranyay Géza nagybirtokos, alelnök: Palkovics Viktor esperesplébános. Azután megválasztották az intéző-bizottsági tagokat. A közgyűlés után Ónody Zsigmond, az Országos Központi Hitelszöv. osztályfőnöke a hitelszövetkezeti eszméről, Meskó Pál, a M. Gazdaszövetség titkára a fogyasztási szövetkezetekről, Paur Ödön pedig a Gazdák Biztosító Szövetkezetéről tartottak előadást.

Uj hitelszövetkezetek. A múlt hónapban az Országos Központi Hitelszövetkezet kebelében a következő szövetkezetek alakultak: 1. a budapesti asztalos-ipartestület védnöksége alatt álló anyagraktár-szövetkezet; 2. a büssüi (Somogy megye); 3. a tarkaharkányi (Zemplén megye); 4. ujvidéki (Bács-Bodrog megye) hitelszövetkezet. Megszűnt a váchartyáni hitelszövetkezet. Jelenleg a Központ kötelékébe 1939 szövetkezet tartozik 6113 községgel.

A szövetkezetek ellenségei. Csak nem szűnik a hajsza a szövetkezetek ellen. Legutóbb Reich verbói főrabbinus vezetett küldöttséget Hadik államtitkárhoz, kérve őt, hogy a fogyasztási szövetkezetek támogatásától tiltsa el a hatóságokat. Azzal a különös kijelentéssel indokolta kérését, hogy a Felvidéken éppen a szatócsok képezik a magyarság legerősebb és leghatásosabb támaszát. Hadik államtitkár kijelentette, hogy ez a kérdés Andrássy gróf multkori nyilatkozatával már tisztázódott.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZEK RÉSZVÉNY TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek.**

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről.

Magánjárók
(uti mozdonyok)
cséplési, vontatási és szántási célokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével).
Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről.

Gyümölcsértékesítő szövetkezetek. Nálunk is vannak már gyümölcsértékesítő szövetkezetek, de új alakulások és ehhez képest az eredmények is kezdetlegesek. Külföldön azonban fejlettebb e részben is a dolog. A svájci köztársaságban hatalmas gyümölcsértékesítő szövetkezetek munkálkodnak, amelyek a termelt gyümölcs egyes fajait fel is dolgozzák bornak, gyümölciszinek; konzerválják, aszalják az arra alkalmasakat és így hozzák forgalomba. Franciaországban is hozzánk képest elég kiterjedt az ez irányú tevékenység. A Rhône folyó völgye különösen sok gyümölcsöt termel és cseresznyével, barackkal, körtével, almával, szamóccal és málnával nemcsak Közép- és Észak-Franciaországot látja el, de termése főlegéül bőven juttat Angolországoknak, Belgiumnak, Németországoknak és Svájcra is. A folyton fokozódó gyümölcstermelés arra bírta azután a franciákat, hogy gyümölcsértékesítő szövetkezetekbe tömörüljenek. Van már 39 ilyen értékesítő szövetkezet Franciaországban. Ezideig csak friss gyümölcsöt értékesítettek, de mivel az állandó jó értékesítés elérése végett szükséges, hogy a piacra tulságos sok gyümölcs egyszerre ne kerüljön, az a javaslat került szóba, hogy a főleges gyümölcsöt a piactól elvonják és áttérjenek a feldolgozásra. Vagyis a gyümölcsöt aszalják, konzerválják stb.

A fővárosi székely szövetkezet. A napokban nyílt meg a fővárosban a székely szövetkezet (Dohány-u. 19), mely alkalommal székely háziipari és élelmiszeik kiállítását is rendezett. A szövetkezet köriratban szólított a fel az érdekelt székely vidékeket, hogy jelentsék be háziipari cikkeiket és nyersterményeiket.

Szerbek szövetkezetei. Szerbiában határozottan jelentékenyen halad előre a szövetkezés, amely itt különösen a mezőgazdaság belterjessé ítéltére gyakorol befolyást a gép megbonosításával. Legtöbb szövetkezet volt Belgrádban (55), a kragujeváci kerületben (55), a morvaiban (60), a drinaiban (49), a pozsareváciban (58), a rudnikiban (43) és a semendriaiban (41). A szövetkezeti tagok száma 22.709-re nőtt. A tagok közt volt 21.176 földmivelő, 391 kézműves, 307 tanító, 232 orvos, tanár stb., 186 pap. A szövetkezetek pénzforgalma a lefolyt évben 5.907.241,37 frank (az előző évben 4.643.894,70 frank) és pedig 3.073.124,56 frank bevétel és 2.834.116,81 frank kiadás. A szövetkezetek a lefolyt évben 1.246.768,67 frank új kölcsönt engedélyeztek, míg 399.387,75 frank kölcsönt visszafizettetett. Az év végén fennállott kölcsönök összege 1.192.834,67 frank.

• MI UJSÁG? •

Az Andrassy-szobor leleplezése. Az Andrassy-szobor leleplezési ünnepére, mely december 2-án lesz, nagyban folynak az előkészületek. A rendezési munkálatokat Gromon Dezső báró, a közmunkatanács alelnökének elnöklése alatt a végrehajtó-bizottság intézi. A napokban küldték szét a meghívókat az összes állami méltóságoknak és a hatóságok fejeinek. A szobor előtt most épülő hét emelvényen összesen hétezer ülőhely lesz. Félhivatalosan jelentik, hogy a király december 2-ára az Andrassy-szobor leleplezése alkalmából az udvari gyászt felfüggesztette.

A Szent István-templom záróköletétele. Bárczy István polgármester, Wekerle Sándor miniszterelnökkel megállapította a Szent István-templom záróköletételének a programját. A záróköletételének ünnepe december 8-án délelőtt tizenegy órakor lesz. Az ünnepen a király is résztvesz. Az ünnep rendezésével a polgármester dr. Seregi Zoltán tanácsjegyzőt bízta meg.

Ellopott vasuti töltés. Nemcsak Amerikában, de nálunk is megtörténhetik, hogy ellopják a vasuti töltést, mint ezt az esztergommezei eset mutatja. A budapest-esztergomi vicinális mozdonyvezetői ugyanis már régebben észrevették, hogy Esztergom állomás közelében a pályatest veszedelmesen inog, ezért figyelmeztették a pályafentartó osztálymérnökséget, hogy azt vizsgálja meg. A vizsgálat meglepetést hozott — kiderült ugyanis, hogy a pályatestet a legjobbfajta agyagból készítették s már hónapok óta horadtak baze a töltést, melynek így egy jó darabja hiányzik. A csendőrség megindította a nyomozást s most a vasut a pályatestet őriztetni, melyet azonnal kijavítottak, nehogy baleset történjen.

Vizsgálat hatszáz ember ellen. Nagybeeskerekéről jelentik, hogy a csendőrség minap Kumán községben egy nagy tolvajbandát leplezett le, amelyek tagjai az országos vásárokon garádálkodtak. Összelopták mindent, ami csak kezükübe esett és Melencén keresztül Kumánra szállították, ahol Tatics Pánta háznál, Tyurtyits Jóva községi bíró és Baracsov Zsiva rendőrbiztos assisztenciája mellett a lopott tárgyakat eladták. A bandának harminc tagja kézre került és Kumán község lakosainak nagy része ellen,

GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK 2½-től 12 lóerőig, BENZINMOTOROK, SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra, ARATÓGÉPEK és egyéb MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

a Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynökségénél

BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 32. szám.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk

akik a szövetkezettől vásároltak és akik így országos gazdaság miatt jutnak majd a vádlottak padjára, köru belül hatszáz ember ellen megindították a vizsgálatot.

Apponyi parcellázta. Apponyi Albert gróf a békésmegyei négyezerháromszáz holdas nagygerendási birtokát kisemberek számára parcellázta. A parcellák 2—4-ig holdnyi területek. Ára egy-egy holdnak 700 korona, melynek 10%-át a kiválasztáskor, 20%-át pedig egy év múlva kell lefizetni. A többire kölesönt vesznek fel a kisgazdák a Kisbirtokosok Földbirtelintézetéből, amely olcsó pénzt ad a kisgazdáknak. Apponyi e nemes elhatározását nagy hálával fogadják a békésmegyei kisgazdák.

A trénerok adóját fölemelték. Zubovics Fedor huszárkapitány, aki évek óta kemény harcot vív a lövészeny-intézmények ellen és főképpen a total zatör megszüntetését sürgeti, tudvalevőleg arra is felhívta a kormány figyelmét, hogy a trénerok milyen aránytalanul kevés adót fizetnek. Ennek meg is volt az eredménye, mert az adókövető bizottság az alagi trénerok adóját tetemesen felemelte. Pest vármegye adókövető bizottsága Weresmáthy Ödön dr. elnöklésével helybenhagyta az angol trénerokra kivetett adót, bár a zoké-klub élénken tiltakozott ellene.

Öngyilkossága után milliomos. Ez év februárjában történt, hogy egy Schwabacher Ernő nevű német származású tőzsdéspekulans Londonban öngyilkossá lett. Pénzügyi zavarok kergették a halálba, oly súlyos pénzügyi zavarok, amelyekből nem tudott kievickélni. Schwabacher délafrikai bányáértékekben folytatott magyarországi spekulációt, melyek azonban rosszul váltak be. Mikor nemrégiben hagyatékát leltározták, kiderült, hogy a Vaal River Diamond Company részvények, amelyek Schwabacher öngyilkossága idején csak egy font sterlinget értek, most hatszázötven font sterlinget jegyeznek a londoni tőzsdén. Ha tehát Schwabacher ma életben van, akkor tizenöt millió korona boldog birtokosa lenne.

Ingyen utazás New-Yorkból Budapestre. Mirók Sándor budapesti pékmester néhány hónappal ezelőtt Amerikába vándorolt ki. Budapestén volt üzlete, de tönkrement s hogy anyagi helyzetén javítson, az új világban akart szerencsét próbálni. Amerikában is péküzletet nyitott s rövid idő alatt szép vagyonra tett szert. Néhány hét előtt Mirók levelet kapott, amelyben aláírás nélkül az állott, hogy saját érdekében másnap menjen el a 22-ik utcába, ahol a levél írója egy kávéházban várakozni fog rá. A pékmester pontosan megjelent a kitűzött időben és egy elzúllott, lerongyolódott fiatalemberrel találkozott, aki kijelentette

neki, hogy a kérdéses levelet ő írta. Nagy bőbeszédűséggel előadta, hogy ő — Kecske-méthy Győző. A pénzt, amelyet annak idején sikkasztott, elverte mind. Nincs betevő falatja sem, bűnét is megbánta már és visszavágyik Magyarországra. Ajánlást tett a pékmesternek, hogy kísérje őt vissza Budapestre, ahol majd átveheti a fejére kitűzött 30,000 koronát. A pékmesternek természetesen tetszett az ötlet és belement az üzletbe. Hajóra szálltak s mult héten megérkeztek Budapestre. De a főkapitányságra Mirók Sándor már csak egyedül ment, mert utitársa a Rákóczi-uton (Kerepesi-ut) leugrott a villamosról és megszökött. A rendőrség keresi az állítólagos Kecske-méthyt.

Alapított ezer év előtt. Tudvalevő, hogy a japánoknál az apa foglalkozását a fiu folytatja, ki aztán örökül hagyja utódának. Japánban tehát oly régen alapított üzletek vannak, amikről nálunk szó sem lehet. A napokban egy tokiói táncmester lakomat adott annak em ékére, hogy családja ezer év óta foglalkozik táncitanítással és az első ősapja által felállított tánciskola még ma is az ő nevét viseli. A lakoma ünnepies hangulatban ment végebe és a szokásos díszítések az ezer év előtt elhunyt alapítóra természetesen nem maradtak el.

Rablógyilkosság. Veszprémből írják: A veszprémmegyei Rátót községben meggyilkolták és kirabolták Major Lidia magánzónót. A rablók kiemelték sarkából az ajtót s az álmában meglepett nőt meggyilkolták s mintegy 2000 korona készpénzét elrabolták. Egyes nyomok után arra következtetnek, hogy a viszonyokkal ismerősek voltak a tettesek.

Zendülés egy községben. A temesmegyei Sipet községben minap délután megjelent az adóvégrehajtó, hogy az adóhátralékot behajtsa. A községben erie zendülés tört ki; az egész falu népe ostromolni kezdte a községházat és megöléssel fenyegette a végrehajtót. Zsebelyéről esendőrség jött, amely fegyverét is kénytelen volt használni. Egy lövést tett, de senkiben sem esett kár. Egy Andra Juon nevű legényt letartóztattak. Most egyelőre nyugalom van a községben.

Hadihajó katasztrófája. Toulonból táviratozzák, hogy az Algezirasz nevű gépész-iskolahajón tűz ütött ki. Az ötszáz főnyi legénység közül többen odavesztek. Marsei lebe érkezett távirat szerint az Algezirasz nevű iskolahajó t-ljesen elpusztult. Sokan megsebesültek. Harom ember hiányzik. A tűz löporrobbanásból keletkezett. A kikötőben levő összes hajók résztvettek a mentési munkában.

Felrobbant uszó akna. Londonból jelentik: A „Standard“-nak azt táviratozzák Kóbetól, hogy a japán-

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

— SZÖVETKEZÉS —

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

☛ Nagy köpinczéi: BUDAFOKON. ☛

ÉRTÉKESÍT husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű **ÉLELMICZIKKET**. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

orosz háborúból maradt uszóaknák még mindig bizonytalanná teszik a kelet-ázsiai vizeket. Így a múlt napokban Akita közelében a hullámok a partra sodortak egy ilyen uszó aknát. A lakosság kíváncsian tódult a partra, hogy ezt a veszedelmes dolgot megnézze. Néhányan játszani kezdtek vele, miközben az akna felrobbant és tíz embert megölt, ötvenhatot pedig veszedelmesen megsebesített.

Ok.

- Hányadik vagy az osztályban, Bandi?
- Harminenyolcadik.
- Hiszen a minap harminchetedik voltál?
- Azóta egy új fiú jött.

Azok a férjek.

- A.: Ah, ez a feleségének a fotográfiája?
- B.: Nem tudom. Még sohasem láttam esukott szájjal.

Logi kérdés.

Rendőrtiszt: Hallja maga! Hiszen ez az utlevél hamis!

Csavargó: Bocsanat tekintetes uram, az az utlevél nem hamis. *Én* vagyok hamis.

Magyarázat.

- Miért sirnak a nők az esküvőkön?
- Egyesek azért, mert még nincsenek férjnél, mások meg azért, mert férjnél vannak.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam.

Darányi földmivvelésügyi miniszter 1901-ben vetette meg alapját egy, ma már fényes eredményeket elért intézménynek, a budafoki pincemesteri tanfolyamnak, melynek igazgatója Rácz Sándor vinecellériskolai igazgató, helyettes igazgató pedig Pettenkofer Sándor lett, kik mindketten hivatva voltak e fontos pozícióra nagy tudásuk, szakértelmük és erélyük által.

A tanfolyam 1901-ben nyílt meg egy budafoki bérházban. A tanfolyam céljaira Neugebauer örökösaitől 90,000 koronáért vásárolt a miniszterium egy hatalmas sziklapincét, melybe mintegy 70,000 hl. bor fér el. A pince ma 400,000 koronáért sem volna felépíthető, de amikor készült, a belőle kikerülő követ a budapesti építkezésekhez adták el, ami természetesen a pince készítése költségeit teljesen esőkkentette. Ez az óriási földalatti labirintus meglehetősen elhanyagolt állapotban került az állam kezére, ma már azonban teljesen rendbe van szedve, villanyvilágítással felszerelve, nagy palackraktárakkal ellátva. A pincebejárati felett gyönyörű új épület emelkedik, amelynek homlokzatát és jobbszárnyát ábráinkon mutatjuk be. A földszinten nagy üvegmosó és palackozó helyiség van, melyen át jutunk a pincébe, az emeleten pedig, hova a baloldali impozáns lépcsőzet vezet fel, az árverési — aukció — terembe jutunk. Hogy mi ez az árverési terem, arról majd később lesz szó.

Maga a tanfolyam több épületből áll. Az első két emeletes épületben a hivatalos helyiségek, tanterem, a gazdagon felszerelt laboratóriumok vannak, azonkívül a teljesen magyar stílusban berendezett gyönyörű borkóstoló-terem. A tanfolyam épülettől jobbra és balra a gépek és eszközök befogadására szolgáló épületek vannak.

A pincemesteri tanfolyamba egy éves, vinecellériskolát kiváló sikerrel végzett ifjakat vesznek fel, akik kezdve a szüreten a borkezeléssel járó összes munkákat maguk végezve, a gyakorlati részt a kiválóan kezelt pincében a lehető legjobban tanulják meg, az elméletet pedig a válogatott szakemberekből álló vezetőktől előadva, a legokoszerűbben sajátítják el. A tanfolyam 20 látogatóra van berendezve. Azonkívül időszakos tanfolyamok is vannak szőlőbirtokosok számára, amelyre eddig is sokan jelentkeztek.

A pincemesteri tanfolyam pincéjében az ország legkülönbözőbb borvidékein termelt borokat kezelik. Kezdve a homoki boroktól, egész a tokaji aszuig. A vinecellériskolák és más állami szőlőtelepek borait küldik fel kezelés és értékesítés céljából. Itt azután a szükséghez mérten fejtik, derítik, szűrik, ha kell pasztörizálják a borokat, ha palackérettek lesznek, palackozzák és így kerül eladásra. Hogy mi lesz ezekből a nyers borokból az okszerű gondos kezelés folytán, volt alkalmunk meggyőződni az igazgatóság szívessege folytán. Valami huszféle szebbnél-szebb, jobbnál-jobb borokat kóstoltunk végig és elkezdve a közönséges asztali bortól, mindegyik tiszta, tükröző, kifejlett zamatú bor, világgazdasági cikk.

Az így kezelt borokat azonban értékesíteni is kell és ezt meg is teszik, igen szerencsésen oldva meg a magyar borértékesítés nehéz kérdését. A közvetlen fogyasztásra el nem adott borokat árverésen értéke-

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasút-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

! Mezőgazdák különös figyelmébe! !

EGYETEMES ACZELEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekéfej.
Pánczélaczél-kormánylemezek.
Magasított aczélekefej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

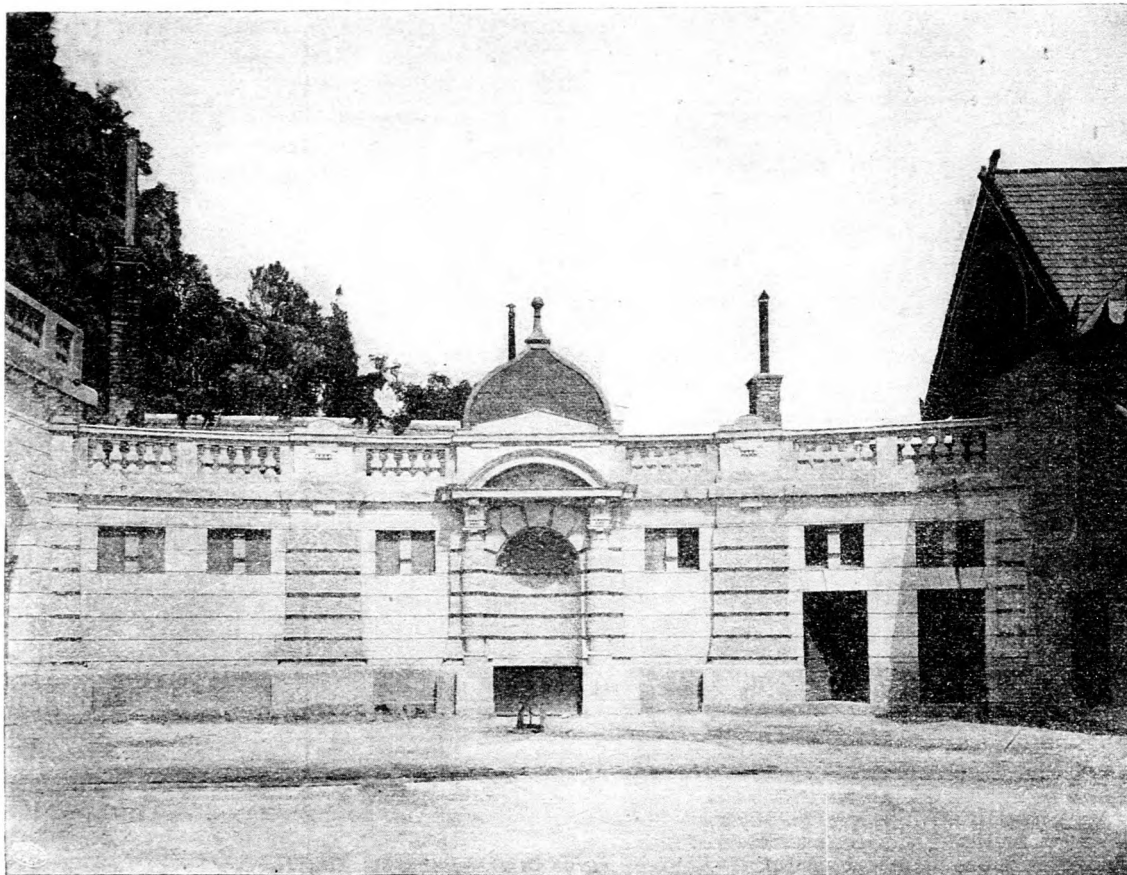
„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

sitik. Erre való a gyönyörű épület, a Hübschl építész remekműve, amelyben a szintén stilszerűen berendezett árverési terem van.

Évenként négyszer tartanak borárverést, március, május, augusztus és december hónapokban, amelyre külföldi borkereskedők is jönnek nagyobb számban, megismerik a magyar borokat, látják a szakszerű kezelést, a magyar bor ismert lesz a külföldön is. Hogy milyen óriási előnye van ebből az egész országnak, hogy milyen nagy közgazdasági jelentősége van a pincemesteri tanfolyamnak, azt hiszem felesleges külön kifejtetni. Képezi a szakszerű pincemestereket, akik az ország különböző részein a tanultakat értékesítse, Magyarország borkezelését és értékesítését a helyes mederbe tereli; az időszaki tanfolyamokon a gazdákat tanítja a borkezelésre, az

vendéglátás és az a sok szép tanulni, látni való, mindenestre kellemes és hasznos szórakozást nyújtanak. *K. J.*

A rozsdá elleni küzdelemre Kirchner tanár a következőket ajánlja: 1. Mindaz, ami a vetés egyenetles és gyors kikelését és növekedését előmozdítja, gátolja egyben a rozsdá fellépését és elharapódzását: tehát a talaj jósága és célszerű előkészítése és a magvaknak sorbavetéssel való egyenetles belévitel. 2. Ugy a téli, mint a tavaszi gabona korai vetése hatással van a rozsdá korlátozására. 3. A rozsdásodás megelőzésére hatásosnak bizonyult a foszforsavas trágyázás (superfoszfát és Thomassalak alakjában), erős

A budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam épületének jobb szárnya.

állam borait kitűnően iskolázva arra is meg lehet állapítani, hogy a borainkat legjobban értékesíteni, az aukciókat megteremti és ezáltal a külföld előtt is ismertté téve a magyar borokat, piacot teremt neki.

Nem utolsó haszna az sem, hogy szőlőbirtokosaink, ha pincét akarnak berendezni, ha jó borkezelést akarnak látni, pincegazdasági gépeket, felszereléseket tanulmányozni, van hová forduljanak s ha tanulni akarnak, ott tanulhatnak sokat, láthatnak sokat, csak akarni kell.

Ez volna a pincemesteri tanfolyam, annak jelentősége, haszna röviden előadva. Hogy mivé fog ezután fejlődni, azt látjuk előre: szőlősgazdánk bucsujáró helyévé, ahol megtanulnak bort kezelni. Minden gazdának a legmelegebben ajánlhatjuk, ne sajnálja a fáradságot kiutazni Budafokra, ahol az impozáns épületek, csinos berendezés látása, a szíves

légeny trágyázás ellenben, különösen chilisalétrommal történő fejtrágyázás elősegíteni látszik a rozsdá fejlődését.: 4. Különféle gabonanemek különféleképp viselkednek az elrozsdásodással, különösen a sárga rozsdával szemben, a kellő féleség megválasztása is fontos tényező tehát. 5. A fekete rozsdá elleni küzdelemben a lósóska s egyéb sóskafélék irtása tanácsos, éppugy a tarackirtás is, mert ez a növény is erősen lepve szokott lenni fekete rozsdával s így a gabonát fertőzheti.

Mezőgazdasági gépek áremelése. A legnagyobb osztrák mezőgazdasági gépgyárosok gyűlésükön Wienben (Bécsben) elhatározták, hogy az általuk gyártott mezőgazdasági gépek árát öt százalékkal felemelik és az árfelemelést jövő tavasszal léptetik életbe. Az

osztrák gyárosok ez elhatározása csak örömmel tölthet el bennünket, mert ezzel is egy lépéssel közelebb jutottunk ahhoz, hogy a magyar gazdák egyáltalán nem fogják gépszükségletüket Ausztriából fedezni.

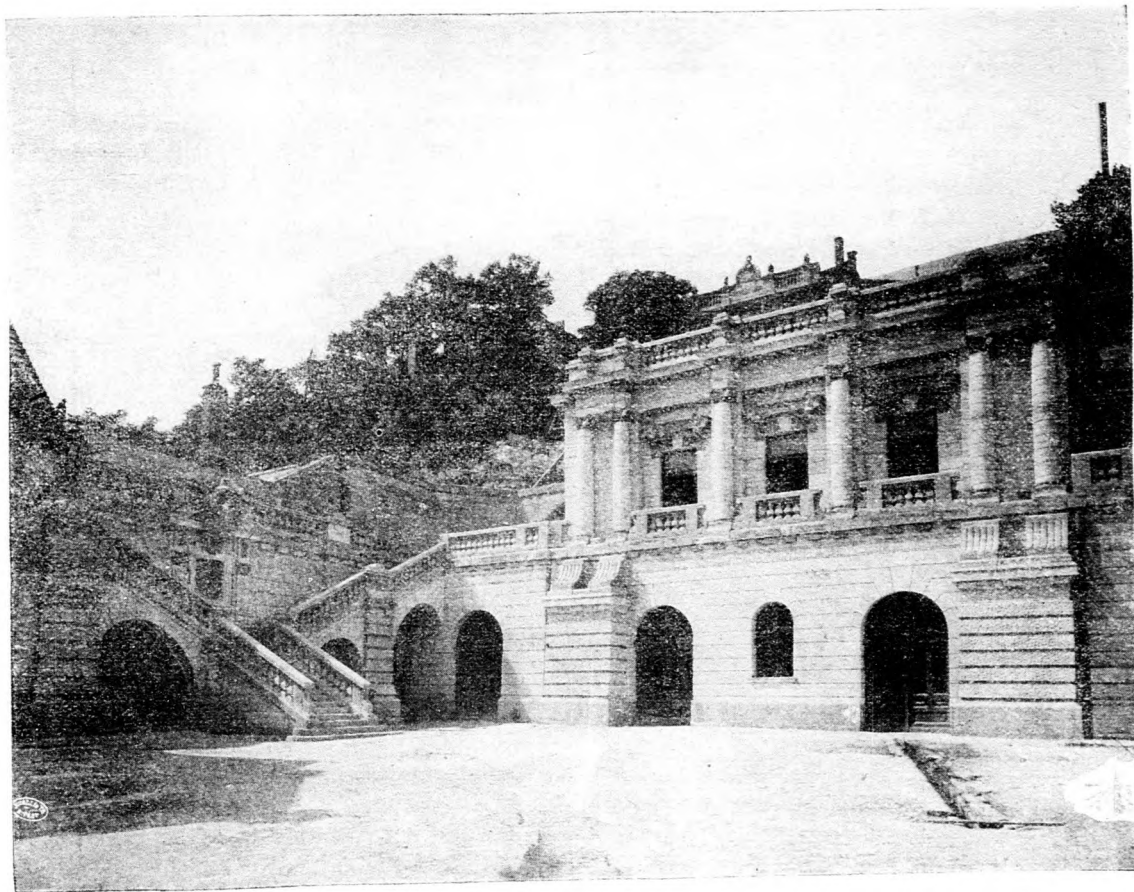
Tenyészállatok beszerzése. A Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület elhatározta, hogy kiváló minőségű tenyészállatok beszerzésére 150,000 korona költséget vesz fel. A beszerzett tenyészállatokat a vármegye kisközségei közt osztja ki, evégből a földművelésügyi minisztert arra kérte, segítsen az egyesületet, hogy a kisközségek részére a tenyészállatok visszafizetésénél messzemenő kedvezményeket adhasson.

Sertéstrágya homoki szőlőben. A szőlőt lehet ősszel is, tavasszal is megtrágyázni. Ha szárított ser-

bakhatáról lehuzott föld a trágya fölé kerül. Ha az idő engedi, ajánlatosabb a trágyázást még ősszel elvégezni; egyik évben a szőlőterület egyik felét, a másik évben a másik felét trágyázzán meg.

Tejüzlet adója. A mezőgazdaságok termékeinek értékesítése, így a gazdaságban termelt tej elárúsítása nem képez külön adótárgyat; oly esetben azonban, midőn a gazdálkodó összevására tejet, azt vajjá dolgozza fel s forgalomba hozza, ez az 1875. évi XXIX. t.-cikk szerint önálló iparvállalatot képez s így III-ad oszt. kereseti adóval rovdandó meg. Így az adó kivétele törvényen alapszik.

Lovak csüdsömörének kezelésére a beteg résznek glicerinnel való bekenését ajánlja Heidler állatorvos, ki e szerrel gyakorlatában jó sikereket ért el.

A budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam épületének főhomlokzata a pincelejárattal és aukeióteremmel.

téstrágyát kívánunk e célra alkalmazni, abból töké-
ként körülbelül $\frac{1}{4}$ kilót (kat. holdanként 10—15
métermázsát), vagy ha a tőke a többinél gyengébb
növést mutat, legfeljebb $\frac{1}{2}$ kilót adhatunk. Ezt az
adagot azonban kétféleképpen ismételni kell, mert a
szárított sertéstrágya hatása két évre terjed. A trá-
gyázást lehet akkor is végezni, amikor a szőlő har-
matgyökereit szedik el, mert ilyenkor minden tő
körül tányért készítenek és ebbe a trágyát is el
lehet hinteni. A trágya alkalmazásának egyik helyes
módja az u. n. feltöltéses trágyázás; ez úgy megy,
hogy minden egyes tőke körül felhalmozzák a földet
és a halmok közé hintik a trágyát, amelyre azután
a földet visszahúzzák. Ősszel fedés után ugyis
helyes trágyázni, hogy a bakhátak közti mélyedé-
seket még vagy 10 cm.-re mélyítjük, beleszórjuk a
trágyát és a kiemelt földdel újból betakarjuk. Ugyan-
így lehet eljárni tavasszal a nyitás előtt, amikor a

Cukorrépatermesztők értekezlete. A garam és ipolyvölgyi
répatermesztő gazdaközönség tekintélyes része f. hó
20-án Esztergomban értekezletet tartott, ahol megállapi-
tották, hogy az 1907-ik évre répaszerződést csak közösen
fognak kötni és ez alkalommal egyhangulag elhatározták,
hogy a cukorgyárak rayonirozását követve, összeállanak,
hogy egyikük se legyen kiszolgáltatva csak a gyárosok
érdekeit szolgáló most divó hátrányos répaszerzödé-
seknek. A répaszerzödéseknek főleg azon pontját öhaj-
ják megváltoztatni, amely a gyárból kikerülő rostoknak
alig $\frac{3}{5}$ -ét biztosítja számukra, továbbá a szállítandó
répa q.-át 2:40 K.-ban állapították meg.

MULATTATÓ

Egy darab magyar történet.

(Folytatás.)

Késmárki gróf Thököly Imre.

Gróf Thököly István fia, aki egyike volt az ország leggazdagabb mágoásainak. C-upán I. Rákóczi Ferenc vetekedhetett vele gróf Nádasdy Ferencen kívül, akinek roppant vagyona volt. Thököly bort, vig társaságot, asszonyt kedvelő férfi volt, de azért helyén volt a szive s a Wesselényi-féle összeesküvés célját két ezer arannyal támogatta.

Amikor Zrinyit, Nádasdyt és Frangepánt elfogták, az udvarnak szörnyen fájt a foga Thököly István birtokaira is. Felszólították, hogy fogadjon német őréséget a váraiba.

Ő azonban tudta, hogy mit jelent ez s Árva várába zárkózott és keményen védte magát, míg kincseit befalaztatta. Tizenhárom éves Imre fiát azonban nem akarta kitenni a várostrom veszélyének s azt paraszt ruhába bujtatva, kiszöktette a várból s Apaffyhoz küldötte Erdélybe. István gróf az ostrom közben meghalt, egy pár kapzsi tisztje elárulta a kincsek rejtékhelyét, a falat kibontották s a kincseket, akár csak a Nádasdyt társzekereken Bécsbe vitték.

Imre gróf azonban szabad volt, gyönyörű daliává szökkent s az Erdélybe menekültek vezérékké választották. Az ifju 20 éves korában zászlót bontott s a kurucok diadalmasan nyomultak Magyarországra. Thökölyi kurucok Hajdu-Böszörményt akarták elfoglalni, de első rohamukat visszaverték. Cob tábornok pedig már közel járt s ezért Debrecenben tanácskozást tartottak, hogy szembeszálljanak-e Cobbal, vagy kitérjenek-e előle. Wesselényi László s az alvezérek az utóbbi mellett voltak s nem is ütköztek meg, hanem „lovaik száját másfelé fordították“.

Thökölynek később is az volt a taktikája, hogy audaces fortuna adjuvat. Ez a visszavonulás volt a kuruc had szerencséseje, mert ha ott csatát vesztenek, a kilencezer főnyi kuruc sereg elszéledt volna. Így azonban az elégedetlenek csatlakozásával lavinaként nőtt és sorra verte a császári vezereket. Rövid idő alatt az országnak csaknem a kétharmada meghódolt Thökölynek s a császár, aki azt hitte, hogy könnyű szerrel leverheti a felkelést, megrémülve látta, hogy Thököly egyre több tért hódít, a németek pedig egyre többet vesztenek.

A háborút végre hosszabb fegyverszünet szakította meg s ez idő alatt Thököly Imre oltárhoz vezette I. Rákóczi Ferenc gyönyörű özvegyét, aki tul volt ugyan az élet tavaszán, de még mindig ragyogó szépség volt s tiszta szerelemből ment a kuruc vezérhez. II. Rákóczi Ferenc a háborúról irt francia emlékiratában erre vonatkozólag azt mondja, hogy: „Nagy lelkeken is csak úgy erőt vesz a szerelem hatalma, mint közönségeseken.“

Első találkozásuk a makovicai várban volt s Zrinyi Ilona anyja, a vakbuzgó Báthory Zsófia, váltig ellenetzte házasságukat. Mikor megtudta, hogy Zrinyi Ilona ebéden látta az eretnek Thökölyt, mérgecs hangu levelet irt neki, amelyben az mondta, hogy a gróf

kisérete az asztalnál „megittasodván, a kis Juliankát nyalták-falták. Ha szegény édes fiam élne, megpökné ezt.“

Zrinyi Ilona önérzetesen utasította vissza ezt a rágalmat: „... Miért, tehát engem oly átkozott anyának tart Nagyságod, hogy engedném szemem láttára az én ártatlan, nyole esztendőcs leánykámot ország gyalázatjára nyalni és falni?“

Báthory Zsófia azonban 1680-ban jun. 14-én meghalt, 1681-ben véglegesen megkötötték a fegyverszünetet s most már a francia király párfogására Lipót császár is beleegyezett házasságukba, azt híven, hogy Thököly legfőbb célját elérvén, könnyebben hajol a békére.

Ámde Thökölynek a portára küldött követei azt a hirt hozták, hogy a szultán a vasvári beeketés lejárta előtt nagy hadat indit a császár ellen s ezért ő se kössön végleges békét. Mielőtt tehát Thököly esküvőjét megtartotta volna, 1682-ben Budára ment, elfogadta a nagyvezértől a szultán ahtnameját, mely őt Felső Magyarország királyává nevezi ki s a királyi méltóság jelvényeit: a zöld bársony süveget, zászlót és aranyos buzogányt.

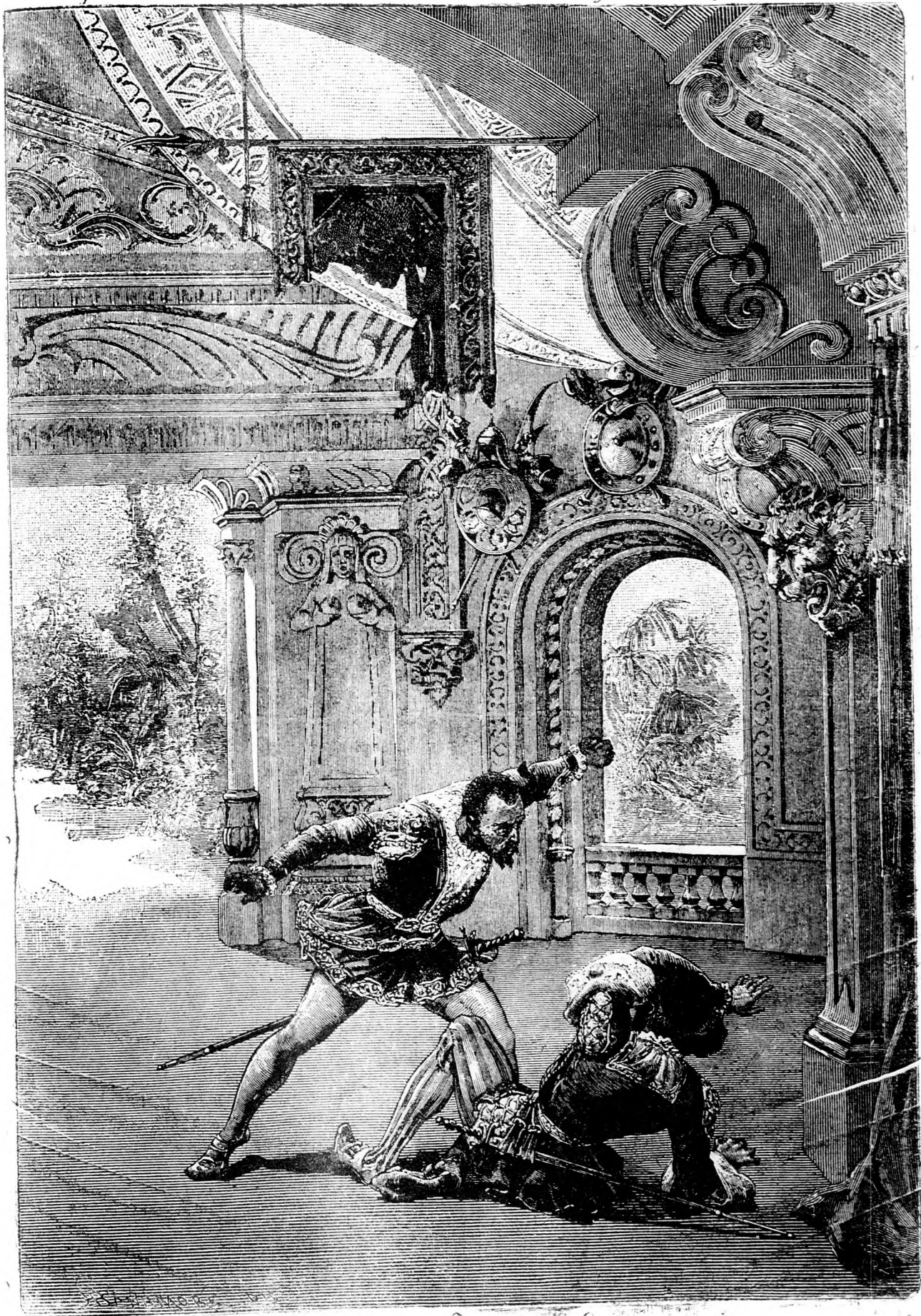
Hiveivel aztán megindult Munkácsra s ott tartotta meg fejedelmi pompával az esküvőjét (1682 jun. 15-én). Ez végzetes fordulatot jelentett a nagyasszony életében. Most már ő is törökpárti lett s Thököly nagy előkészületeket tön a jövő évi háborura.

A török is roppant haderőt vont össze Drinápolynál s Thököly bátran hibette, hogy Ausztria, ha soha, de most menthetetlenül össze fog omlani. Kara Musztafa nagyvezér egyenesen Bécs elfoglalását tüzte ki célul s negyedmillió emberrel vonult be hazánkba.

A császárpárti részeken nagy rémület támadt az országban s a vármegyék, városok egymás után tették le a hűségüket Thököly kezébe. Új huszárezreket szerveztek, de a fejletlenség nőttön-nőtt. Esterházi Pál nádor a koronával Bécsbe menekült s a nyugat-magyarországi főurak is egymás után hódoltak meg Thökölynek. Hanem Sobieski János, a hős lengyel király 60.000 emberével megérkezett a szorongatott Bécs megmentésére s a roppant török haderőt szétverte.

Thököly ekkor éppen Cseklesznél ütött tábort s vele volt a kis Rákóczi is. A Bécs alól elvert török-tatár lovashad vágatva menekült s az éj sötétségében utat veszve, nekirobogtak a kurucok sátraihoz s azokat feldöntötték, összetörték. Ha a kis Rákóczit Körössy György nevű kamarása hirtelen ki nem kapja az ágyból s egy dombra föl nem szalad vele, őt is halálra gázolták volna.

Igy végződött az a hadjárat, amelytől Thököly azt remélte, hogy Ausztria összeomlásával fog végződni. A helyett ez a háboru volt az első lépés a török birodalom nagyhatalmi állásának sirjához. A Bécs alatti vereség megtörte a félhold erejét: s Thökölytől is elfordította a hadi szerencsét és újabb csapásokat mért Zrinyi Ilonára; már előbb elveszi-

Otheló és Jagó.

tette Lednicét és Ecsedet, most Makovica várába vetettek német őrséget.

Még nagyobb anyagi csapásokat mért rá 1685 — Thököly bukásának éve. Az új esztendő elejét Thököly családja körében Regécen töltötte, aztán nejével együtt a táborba indult. A nagyaszonny nevet napját Patakon ülték meg. Thököly vigadott, mert hadai Schultz tábornokot megverték s Ungvárt felszabadították.

De ez volt az utolsó szerencsés fegyvertény a felvidéken. A nyár folyamán ügye egyre rosszabbra fordult, a Rákóczi-várakat egymásután foglalták el a németek s Thökölyi Szirmai István követe által titokban békeajánlatot tett a császárnak.

Ezt Lipót vezérei Lotharingiai Károly herceg és gróf Caraffa elárulták a töröknek, mely anélkül is ingerült volt ellene, mert őt okozták a bécsi kudarcért. Thököly, hogy a porta bizalmatlanságát eloszlassa, megkérte Zrinyi Ilonát, engedje meg, hogy fiát, II. Rákóczi Ferencet, kezesül küldhesse a portára.

Ez volt a nagyaszonny életének legsúlyosabb megpróbáltatása. A gyermeket bizalma és nagy szerelme zálogául többször odaadta mostoha apjának s az hónapokig hureolta magával a táborban, de hogy Konstantinápolyba engedje menni s talán örökre elszakadjon tőle, ez több volt, mint amennyit anyai szíve el tudott volna viselni.

Hosszas unszólásra mégis beleegyezett, de mikor már fel volt nyergelve a kis ur paripája s indulniok kellett volna, könnyek közt jelentette ki, hogy nem adja oda a fiát.

Thököly busan felsóhajtott, lovára pattant és elvágtatott. Ekkor látta a kis Rákóczi mostohaapját utoljára. Thököly Várad felé indult s az ottani basa, Ibrahimszerdár parancsára elfogatta s vason Belgrádba küldte. Thököly leghíresebb kapitányai, mind b. Petrőczy István, Petneházy Dávid, Deák Ferenc, Szőcs János, e gyalázatos hitszegés után a császár pártjára állottak s ezek a vitéz kassai helyőrséget is feladásra bírták.

Kassa elestét követte Regéc, Patak, Ungvár meghódolása, de a regéci helyőrség kikötötte, hogy: „Klmes Asszonyunk, Méltóságos Zrinyi Ilona elő Nagysága, Klmes Kis Urunk, Rákóczi Ferenc elő Nga, Klmes Kisasszonyunk, Rákóczi Juliánna elő Ngoknak légyen grátia.”

Ezt meg is ígérte nekik Caprara, de alig foglalta el a várat, a több millió frtnyi kincseket összeíratta s Komárom várába vitette. Azt ígérte, hogy ha a Rákóczi-árvák felnőnek, mindezt visszakapják, de soha egy fillért se kaptak vissza belőle.

Most tehát már csak az „egy Munkács várába szorult a szabadság“, amelyet Zrinyi Ilona oly hősiessen védett harmadfél éven át. A nagyaszonny Petneházytól tudta meg a szomorú hírt, hogy az urát elfogták. Egy pillanatra megrendült, de nagy lelke legyőzte hitvesi fájdalomát s ezt mondta:

— Nagy az Isten, Uram még megszabadul, előbb, mintsem hinnénk.

Ezt válaszolta a várat felkérő Caprarának is. A nagyaszonny igaza volt. A szultán megfojtatta Ibrahim szerdárt és Thökölyt sajnálkozó levél kíséretében szabadon bocsátották. De már késő volt. Thököly elpártolt hívei a töröktől több várat elfoglaltak s csaknem az összes Rákóczi-várak is a németek kezébe estek. Hasztalan erőlködött immár Thököly, a nemzet nem bízott többé a törökben s elpártolt vezéreik közül is csak unokatestvére, b. Petrőczy tért vissza hozzá.

Mikor Caprara eltakarodott Munkács vára alól, Zrinyi Ilona levelet írt az urának, melyet így végzett: „Rongyos várban jó szívvel látnánk mindnyáján Klmedet.“ De Thökölynek már nem volt elég hada, hogy a német varőrségek között odáig juthasson. Végül szorultságában titkos jegyű levelet írt Munkács nagyaszonnyának, amelyet ez nem bírván megfajtani a hozzá való kules nélkül, átadta a vakbuzgó lutheránus Absolon Dávidnak.

Ez, amint megfajtette, elrémülve látta, hogy mit tartalmaz. Thököly azt írta benne nejének, hogy gyóntatóját, Bárkányi Ferenc minorita barátot, küldje el nagy titokban XI-ik Ince pápához s biztossítsa őt férje nevében arról, hogy ha a pápa Bécsben elfogadható tékét eszközöl ki számára, kész lutheránus hitét elhagyni s katolizálni.

Absolon nyomban Radicshoz sietett a levéllel s rávette, hogy a magyar lutheránusok megmentése végett játszzák a németek kezére a várat.

A ravasz Absolon a hű Radicsot is levette lábáról, az élelmiszert eldugdosták, elpoecéskolták, aztán pár hét múlva azt jelentették a nagyaszonnyak, hogy lőpor, élelmiszer fogytán van, alkudozzék Caraffával. Ezt pedig titkon már előbb értesítették, hogy készek a várat a nagyaszonny vonakodása ellenére is átadni, ha a Rákóczi-árvák jövőjét biztosítja.

Ily ravaszul hálózta be Zrinyi Ilonát, aki végre is engedett a hosszas unszólásnak s megkezdte az alkudozást Caraffával. Így esett el Munkács vára és így jutott a bécsi Orsolyák kolostorába a nagyaszonny. Mikor Thököly Heisler és Doria tábornokokat elfogta, a porta ezeket török foglyokkal szerette volna kie-erélni. Thököly erre titkon levelet írt nejének s felkérte, írjon keményen a nagyvezérnek, „hogy a török nemzet neked is athnaméd adott, mely mellett Munkácsot mennyi ideig tartottad, mindenedet, hűségért elvesztetted, athnaméjot s hitők ellen azzal ne fizessenek és legalább Heislernek s Doriának szabadulásokat s érted való elboesáttatásokat ne akadályozzák. Tégy fel oly terminust is leveledben és a török előtt is szóval, hogy az Isten előtt kívánod, hogy a mostani vezér adjon számot, ha téged most nem szabadít és neked adott athnaméját a török nemzetnek megszerzi és hogy az egész világ előtt példa légy és tanuljanak rajtad! Nekem is írj egy olyan levelet, melyet a vezérnek megmutathassak. Kiben forgassad, hogy a török nemzet hitivel mennyit biztattalak, hűségemért mire jutottál s emlékeztess azon leveledben hozzád való hites kötelelességemről.“

Zrinyi Ilona így tett s a terv sikerült. Heislerért Zrinyi Ilonát bocsátották szabadon, Doria őrgroffért hétezer arany váltásdíjat fizettek. Thököly boldogan sietett egy diszlovase-apat élén a neje elé. Új-Palánkán ágyudörgés között találkoztak 1692 febr. 13-án. A nagyaszonny alig ismerte meg az urát. A köszvény, amit a téli táborozásban kapott, koravénné tette. Zokogva ölelték át egymást és Zrinyi Ilona akkor látta utoljára hazáját. Thököly még egyszer bejött, de a zentai vereség véget vetett minden reményének. A porta Bithiniába küldte őket s a köszvényes Thököly élete delén már járni se bírt. Csak karosszé-ében üldögélt a ház előtt és busan melengette dermedt tagjait a ragyogó napfényben. Még Zrinyi Ilona temetésére se tudott elmenni Galatába. De ő még megérte mostoha fiának fényes diadalait s boldogságtól áradó levélben kérte, hogy róla se feledkezzen el.

Nem is feledkeztek meg. A szövetkezett rendek minden jószágát visszaadni rendelték s Rákóczi vigasztaló levelében azt válaszolta, hogy nemsokára

talán haza is jöhet. De ezt az örömet a beteg kuruc király már nem érthette meg, 1705 szept. 13-án meghalt s Izmidben ama két nagy platánfa alatt temette el hű titkára, Komáromi János, amely alatt annyit busult és almodozott életében. Hatvan tallérért vette ezt a sirhelyet s kőlappal borította be a koporsóját. Az angolok kegyelettel gondozták a szabadsághős sirját s az emigránsok is jó állapotban találták 49 ben. Most ő is megnyughatik végre hazája földjében, amelynek szabadságáért és függetlenségéért annyit küzdött és szenvedett két évszázaddal ezelőtt.

(Folytatása következik.)

Irodalom.

A góbé a gazdaságban. Aki olvasta szerzőnek, Péterfy Tamásnak „Góbéságok” című humoros tárcagyűjteményét, annak fogalma lehet arról, voltaképpen milyen ember is az a góbé. Agyafurt, éleseszü, de azért egyszerű naiv ember, akinek ugyszólván minden cselekedete, lépése jó kedvre derítő, kacagató. Ha már a közéletben is mulatságos lélek a góbé, százszorta humorosabb a gazdaságban. Szerző élete javát a góbék hazájában, Székelyföldön töltötte el. Az ellesett párbeszédek, megfigyeléseit szerencsés kézzel és szakavatott tollal öntötte élvezhető formába. Némelyikét a maga teljes eredetiségében hagyta meg s ez annál értékesebbé teszi e könyvet, mert közvetlen bepillantást nyerünk a góbé lelki világába.

Aki egy pár kedélyesen eltöltött, mulatságos órát akar magának megszerezni, csak olvassa el Péterfy Tamás *A góbé a gazdaságban* című könyvét és bizony nem fogja utólag sajnálni a könyvre költött 2 koronát. Sőt mivel a humoros tárcák alakjában olvassuk, nem hogy unalmassá válna többszöri olvasásra, hanem annál kacagatóbb. E tárca sorozatával a szerző Sipulusz mellett mint eredeti „Székely Sipulusz” tűnik fel, Sipulusz humoreszkjeihez az ország minden rétegéből és nemzetiségéből veszi alakjait, Péterfy tisztán a góbék sorából.

A díszes kiállítású könyv ára 2 K. és lapunk olvasói kedvezményes áron 1 K.-ért rendelhetik meg szerzőnél Budapesten (IX., Köztelek-u. 8.).

F. E.

Képünlöz.

Otheló és Jagó. Az a remek dráma, melyet a „Peleskei nótárius”-ban oly ügyesen kifiguráz nagy-zajtai Zajtai István Peleske nótáriusa, midőn a színpadon „Otheló” helyet öthollótt, ő-te lótt és efféléket mondva, még ma is egyike a világremek drámák legbecsesőbbjének. Ebből a drámából mutat be képünk egy jelenetet, midőn a hős szerelesen Othelló a két-szinü Jagót lesujtja.

Adomák.

A szoknyahős.

— *Feleség:* Szépen vagyunk, hát te minden szoknya után szaladsz?

— *Férj:* Nem tehetek róla.

— *Feleség:* Mért nem?

— *Férj:* Mert nem állnak meg,

Vig élet.

— Senkinek sem lehet olyan vig élete, mint az orosz cárnak!

— De hogyan mondhat ilyet?

— Mert annak mindig örülnie kell, hogy még él:

Kora kelés.

— No, Miska, maga ugyancsak korán kel. Mindig maga van legkorábban munkákan.

— Már megszoktam. Talán az apámtól örököltem.

— Az is korán kel?

— De mennyire! Ha kicsit későbbben feküdnék le, hát találkoznék önmagával, mikor felkel.

Aggodalom.

— Rossz színben van, nagysád... Mi baj?

— A nagyobbik fiam számárhurutba esett és most félek, hogy Puffi kutyám is beleesik.

Bajos dolog.

— Mi baj, mi baj, Bandika?

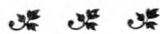
— A forró vízben megégettem a kezemet.

— Ugy kell neked. Megmondtam, hogy előbb próbáld meg a vizet, mietőtt bedugod a kezedet.

A tőzsdebiróság praxisából.

Elnök: Figyelmeztetem, hogy vallomására meg fog esküdni. Tudja, mik a hamis eskü *következményei?*

Mármarosai tanu: Hehehe! Megnyerjük o pürt.

Apróságok.

Igazgyöngyök hamisak helyett. Londonban egy hercegnő, amikor fürdőre utazott, az ékszereik és köztük félmilliót érő igazgyöngynyakláncát az ékszerésze gondjaira bízta. Az ékszerészhez a minap egy hölgy lépett be és hamis gyöngyökből való nyakéket kért. A segéd eléje tett néhányat, de valamiképpen közük keveredett a félmilliós nyaklánc is. Az ismeretlen hölgy, hosszu válogatás után ennél a félmilliós nyakláncnál maradt és még aznap este felvette, amikor társaságba ment. Ott egy ismerőse megcsodálta a gyöngyök fényét és színét.

— Tegnap vettem kétszáz frankért. Hamisak, — mondta mosolyogva a hölgy.

— Dehogy hamisak! — felelte az ismerőse. — Ez a nyakék félmilliót ér!

A hölgy megdöbbsent erre a fölfedezésre és másnap bement az ékszerboltba, ahol a nyakláncot vásárolta. Megjelenésekor a segédek közt mozgás futott végig. Az egyik becsukja az ajtót, a másik a rendőrségre telefonált, a becsületes és ismeretlen hölgy azonban mindebből semmit sem vett észre, hanem elmondta, mi a véleménye az ő ismerősenek a kétszáz frankért vásárolt gyöngyökről. Az ékszerész boldogan erősítette meg ezt a véleményt, amire a hölgy visszaadta a nyakláncot, de kijelentette, hogy olyan csa-

lónál, aki kétszáz frankért félmillió érő árut ad neki, többé nem vásárol.

Egy mondás, amely mindig igaz marad. 1784-ből származik az alábbi idézet, de bizonyos, hogy meggyőződése volt ez már évezredek óta minden felvilágosult embernek s még inkább mostanság, amikor egyre jobban tisztul a felfogás az uralkodók mivoltáról. 1784-ben mondta b. Moser Frigyes a következőket:

Még szerenese, ha az uralkodóknak mindössze annyi a hibájuk, hogy télenek, hogy nem csinálnak semmit. Azaz, hogy igen sokat cselekszenek, de nem olyat, amit voltaképpen tenniök kellene. Katonásdit játszanak, muzsikálnak, festnek, énekelnek, komédiáznak. Szóval játék és tolyton-folyvást csak játék. Tanulóiok csakis játszva szabad, játék a neveltetésük s így játszákat át egész életüket, játéknak nézve az életet, kötelességeiket, játékszereknek népeiket, s az egész uralkodást.

Betűrejtvény.

$\frac{1}{2}$ t ny

A megfejtők között Péterfy Tamás „A góbé a gazdaságban” című humoros góbé könyvét sorsoljuk ki.

Megfejtési határidő 1906. december hó 8.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság” 47. számában közölt talány megfejtése:

Jön a kis Jézuska!

Helyesen fejtették meg: Barta Irén, Cserei Juliska, Joó Mariska, Renner Ida, Beke Józsefné, Barabás Józsefné, özv. Badicsné Simon Julia, Huszár János, Péterfy Tamásné, Benkő Aron, Csinta Lajos, Varró Elek, Marton János, Sneider Ferenc, Nagy János, Beke András, Steiner Jakab, Vecsési János, Szülő Ferenc, Borbát Antal, Morva Ferenc.

A sorshuzásnál Szülő Ferenc nevét huzzuk ki elsőnek kinek egy értékes regényt küldtünk.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Soos Gáspár. Lenvetőmag beszerzéséről lapunk mai számában bő felvilágosítást kap. — **Merhán Gyula.** Az Arpád-ház kihaltja után beállott zavarokban a korona sorsa is hányatott volt. Vencel király 1301 augusztus 27-ikén történt megkoronázása után a többi jelvénynyel együtt a koronát is magával vitte Csehországba. Később Ottó bajor fejedelem javára lemondva, átadta neki a koronát. Ottó, hogy a versenytársak figyelmét kikerülje, a koronát — a monda szerint — fatokba, illetve fapalackba zárta s úgy hozta magával. Utközben a korona elveszett a csak hosszas keresés után találták meg egy mocsárban, a mai Fischamend tájékán. Állítólag ettől az időtől kezdve áll ferdén a kereszt a korona tetején. — **Beke Piroska, Szatmári J. Ferenc, Renner Ida.** Péterfy újabb könyvét 1 koronáért bérmentve elküldöttük. — **Soros László.** A levelében felhozottak nem szolgáltatnak törvényes okot arra, hogy a szolgálati szerződést egyoldaluan megszüntesse s így nem marad egyéb eszköze az orvoslásnak, mint az, hogy tiltakozzék a méltatlan bánásmód ellen és az olyan feladatoknak teljesítését, amelynek csakugyan nem egyeztetethők össze az Ön állásával, egyszerűen tagadja meg.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1906. december 2.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.—1.20 K., vidéki borjúhús 130—136 K., sertéshús 96—1.26 K., szalonna füstölt 120—140 K., szalonna, olvasztani való 1.22—1.32 K., hárj 140—144 K., sertésszir 1.36—1.44 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 0.92—1.92 K. hazai sonka 1.80—2.— K.

Faromfélék: — — — — — K., rántani való csirke 1.20—1.60 K., sütni való csirke 1.80—2.40 K., kacsa, hizott 5.—7.— K., lud, hizott 7.—16 K., pulyka, hizott 5.—10.— K., páronkint. Vágott hizott liba 1.10—1.30— K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1.20—1.40— K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). *Buza* 14.40—15.25 K. *Ross* 12.40 K-tól 12.60 K-ig. *Arpa* 12.60 K-tól 12.90 K-ig, jobb minőségű — K-tól — K-ig. *Zab* 14.10—15.20 K. *Tenger* 13.40—13.70 K. **Teavaj:** (centrifugál) 2.—2.60 K., főzővaj 1.60—1.80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 16—36 fillér.

Tojás: bacsikai 92.—94.— K., erdélyi apróbb áru 92.—92 K. ládánként. (1440 db.) Apadt — — K., meszes — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 4.20—4.60 K., rózsas ujj 3.60—3.80— K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt — — — — — mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	28.20	27.20	25.80	24.80	24.—	23.20	21.—	19.20	13.50

Takarmányvásár. Réti széna 4.60—6.— fillér, muhar 5.80—6.20 fillér, zsupszalma 3.40—4.— fillér, alomszalma 2.80—3.20 fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

Pályázati hirdetések.

Magyar királyi államvasutak üzemeltetősége Debrecenben.

A magyar királyi államvasutak Kisvárdai állomásán a felvételi épület bővítési munkáira ezennel újból nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a kellőleg kiállított és felbélyegzett ajánlatok legkésőbbben folyó évi december hó 15-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak debreceni üzemeltetőségének titkárságánál benyújtandók.

Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni.

Az épület tervei, a szerződési terveket és a feltevézetek a magyar királyi államvasutak debreceni üzemeltetőségének építési és pályafentartási osztályánál (Tisza palota, II. em. 19. ajtó) és a nyíregyházi osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati szöveg és az ajánlati költség-számítás díj nélkül megszerezhető.

Az ajánlatok borítékai a következő felirással látandók el:

„Ajánlat a kisvárdai felvételi épület bővítési munkáira”.

Bánatpénz fejében legkésőbbben f. évi december hó 14-én déli 11 óráig 2500 azaz kétezeröttszáz korona teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a debreceni üzemeltetőség gyűjtőpénztáránál. A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok a budapesti, illetve a bécsi tőzsdén jegyzett utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladható értékben fogadtatnak el. Az üzemeltetőség fentarja magának az ajánlatok között a szabad választás jogát.

Debrecen, 1906 november hó 2-án.

Az üzemeltetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik)

Magyar királyi államvasutak üzemeltetősége Debrecenben.

(Veteményezési anyag szállítása iránt.)

A magyar királyi államvasutak debreceni üzemeltetősége a vonalai szükségletének fedezésére 1907. évben szükséges magvak szállításának biztosítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az 1907 évi szükséglet, mely a tényleges megrendelés alkalmával 25%-kal még felemelhető vagy lejjebbithető, a következő:

850 kgr. lucernamag, 3600 kgr. fűmag vegyülék.

A szállításra vonatkozó részletes feltételeket magában foglaló

pályázati felhívás a magyar királyi államvasutak debreceni üzletvezetőségénél díjtalanul megszerezhető.

A szállításra vonatkozó általános feltételek a pályázati határidőn belül alólírott üzletvezetőség anyag- és leltár beszerzési osztályánál, a magyar királyi államvasutak minden üzletvezetőségénél, naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok a külön e célra szerkesztett ajánlati mintákon teendők. A szállítás a magyar királyi államvasutaknál érvényben levő anyagok szállítására vonatkozó 122291/906. sz. általános feltételek értelmében eszközözendő, mely feltételek készpénzfizetés ellenében a magyar királyi államvasutak nyomtatványtárából (Budapest, VI., Andrásy-ut 73/75. sz. a.) 50 fillérenyi áron szerezhetők meg. A postaköltségre 20 filléres bélyeg mellékelendő.

Az ívenként 1 koronás magyar okmánybélyeggel ellátott ajánlatok ezen alábbi külcimmal: „Ajánlat veteményezési anyag szállítása iránt 32667/906. sz.-hoz” 1906. évi december hó 20-ikának déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak debreceni üzletvezetőségének általános I. osztályánál benyújtandók, illetve posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5% készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirban 1906. évi december hó 19-ikének déli 12 órájáig a debreceni üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő, esetleg posta útján oda beküldendő.

Elkésve beadott vagy táviratilag tett, valamint pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Debrecen, 1906 november hó 16-án. Az üzletvezetőség.
(Utánnymomás nem díjaztatik.)

A „FÜGGETLEN UJSÁG”-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FÜGGETLEN UJSÁG” kiadóhivatala, (Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.)

Legjobb és legolesőbb gazdasági takaréktűzhely

Munkácsy-féle szabad. és a nm. földmiv. ügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

Lossinszky Imre

okl. gépészmérnök műszaki irodája

Budapest, V., Lipót-körut 7. sz.

ÚRL REZSŐ

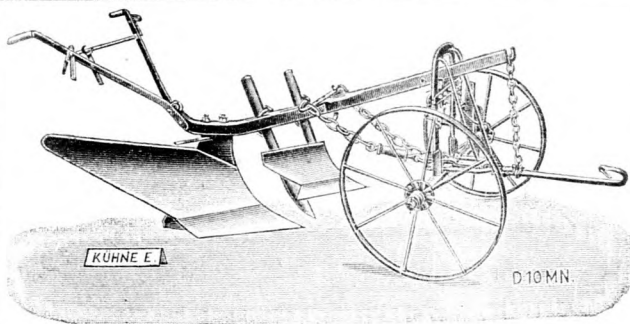
sertésbizományos
= BUDAPEST, =
Bévkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legnagyobb napi árakon értékesít.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban
Budapest, Üllői-ut 25.

Sorvetőgépeket

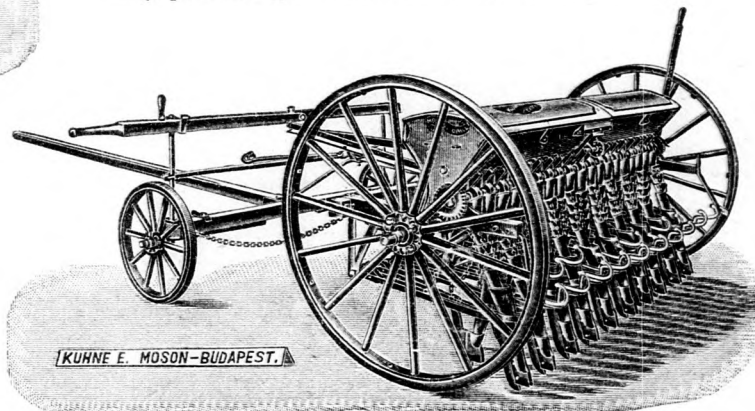
és mindennemű mezőgazdasági gépeket szállít:

Kühne E. gépgyára
Mosonban.

Főraktár: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körut 57/a.

Az őszi idényre:
Egy- és kétvasu ekéket

(Ujdonság: BIPPART-altalajeke).

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukeziókra

melyek minden év folyamán
két sorozatban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési” vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál :

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. & TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Alfa-Separator
Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint 770 első
díjat nyertek. — Évi gyártás
körülbelül 85000 darab.

Több mint 500,000 Alfa Laval
Separator az egész világon.

Gazdak Biztosító Szövetkezele

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.953,240 — kor.
Tartalékok	-----	601,263,93 kor.
	Összesen	2.554.503.93 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90,349. — kor.
1902. évi fölösleg	-----	59,782.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109,831.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72,438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61,730.60 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle mértékek szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-3%-os díjvisszatérítést en részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítás minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografailag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

mindennemű egyéb

Strassfurti kainitot,

Műtrágyafélét,

azonkívül

Strassfurti kálitrágyasót 40% KÁLI

Rézgáliczot

(98—99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban

tartalommal, továbbá

szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.